

ÇEVRESEL TARIM POLİTİKASI

Prof. Dr. Emine Olhan

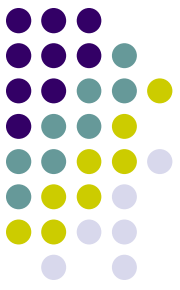
A.Ü.Ziraat Fakültesi
Tarım Ekonomisi Bölümü
olhan@agri.ankara.edu.tr

Dersin İçeriđi

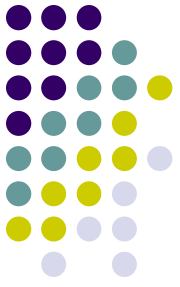

- Politika kavramı
- Ulusal tarım politikasının amaçları, çalışma alanları
- Tarımda destekleme politikası
- evre ile ilgili temel kavramlar
- evre sorunlarının nedenleri
- Tarımsal faaliyetin neden olduğu evre sorunları
- Sürdürülebilir tarım ve tarımsal kalkınma
- Çevreye dost tarım yöntemleri
- Çevrenin Gelecekteki Sorunları
- Türkiye’de uygulanan tarımsal destekleme politikası içerisinde evre dostu uygulamalara yönelik desteklemeler

EKONOMİ BİLİMİ VE TARIM POLİTİKASI

- Ekonomi Bilimi insanların ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik çalışmaları kapsar
- İnsan ihtiyaçları çok ve çeşitli hatta sonsuzdur.
- İhtiyaçları karşılayacak mal ve hizmetler sınırlıdır.
- Sınırlı olanakların sonsuz ihtiyaçlara max. Fayda sağlayacak şekilde dağıtılma yollarını araştıran bilime “*EKONOMİ*” denir.

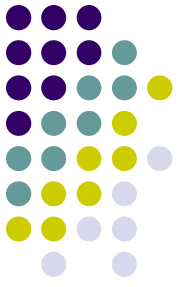
- Birey sınırlı gelirini ihtiyaçlarını karşılarırken max. yarar gözetir.
- Üretici kuruluşlar maliyet ve gelir arasında denge kurarak max. kar gözetir.
- Toplum ise max maddi refah düzeyine erişmek ister.
- Bu hedeflere ulaşmak için oluşturulan sosyal organizasyona “*İKTİSADİ SİSTEM*” denir.

Tarım politikası tarım ekonomisinin makro düzeydeki sorunları ile ilgilidir.

- Tarım kesimine yön vermek,
- Tarım ve tarım dışı kesimler arasındaki ilişkileri düzenlemek amacıyla alınan kararlar,
- önlemler ve uygulamaların bütünü tarım politikasının konuları içindedir.

Makro düzeyde çözüm aranan tarım kesimindeki sorunlar

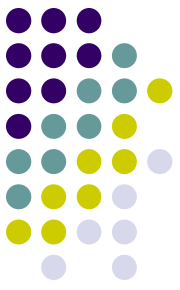

- Tarımsal üretimin ülkenin gereksinimlerini karşılayacak şekilde yönlendirilmesi,
- tarım ürünlerinin yurtiçi ve yurtdışı pazarlaması,
- fiyat hareketleri,
- destekleme alımları,
- tarım kesiminde gelir ve refah düzeyinin yükseltilmesi,
- kırsal alanda sosyal sorunların çözümü,
- tarım ekonomisi açısından bölgesel farklılıkların ortadan kaldırılması
- tarımın ülke ekonomisine katkısını artırmak

Politika

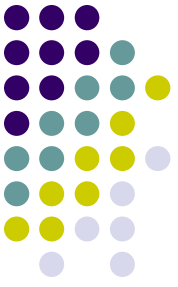
- Politikayı oluřturan unsurlar
- YETKİ→POLİTİK GÜÇ→AMAÇ→ARAÇ

“Tarım politikası” devleti temsil eden organların **tarım üzerinde etkide bulunan her türlü önlem ve düzenlemeleridir.**

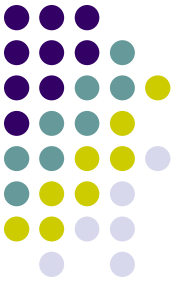
Şu halde bir tarım politikasından söz edilmesi için

- politik bir güç odağı olarak devletin **tarımsal sorunlar ve kırsal kesimin sorunları** karşısında ve tarım kesimi ile diğer sektörler ve ekonominin bütünü arasında düzenleyici bir rol üstlenmesi ve politika seçenekleri arasında bir tercih yapması gerekmektedir.

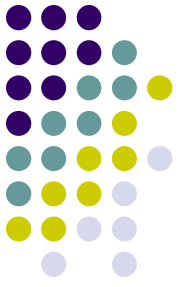
- İzlenecek politikanın amaçları ve araçları olmalıdır.
- Bu açıklamalar ışığında, "tarım politikası ülke tarımını belirli amaçlara erişebilecek şekilde yönlendirecek önlemlerin bütünüdür" şeklinde tanımlanabilir.

Tarım politikası önlemleri

- Sadece tarım kesimini değil, diğer sektörleri de ilgilendirir
- Etkileri hem diğer sektörlerde, hem kırsal alanın dışında hissedilir.
- Çünkü bu önlemler yalnız tarım ürünleri üreticisini değil, toplumun tamamını temsil eden tüketiciyi ve sonuçta tüm ekonomiyi etkilemektedir.

POLİTİKA KAVRAMI

- Politika bir amaca ulaşmak için var olan yollar arasında bir tercih yapmaktır.
- Politika kelime anlamı olarak belirli bir hedefe ulaşmak veya belirli bir sorunu çözmek amacıyla bir takım araç ve yöntemlerin bir araya getirilmesi sürecidir.

POLİTİKA KAVRAMI

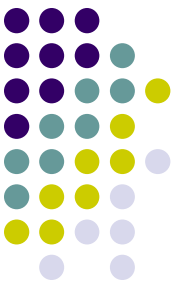

- Belirli bir konuda **hangi amaçların, hangi araçlarla, nasıl ve ne şekilde, kimler** tarafından, **ne zaman** yerine getirileceğini belirleyen önlemlerin tümünü kapsamaktadır.

Politikanın Genel Amaçları

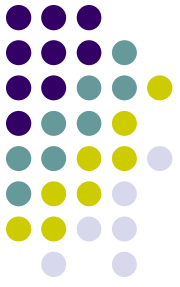
- Ekonomik refahı
- Sosyal –Siyasal Refahı sağlamak

Politikanın Genel Amaçları

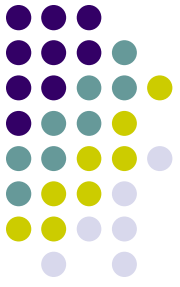
- Ekonomik refahı
 - Kaynakların tam istihdamını sağlamak ve ekonomik gelişmeyi gerçekleştirmek. Kaynakların etkin kullanımını sağlamak
 - Gelir Dağılımını iyileştirmek
 - Ekonomik yönden özgürlük ve emniyetin sağla
 - Fiyatlarda kararlılık sağlamak.
 - Ödemeler dengesini sağlamak

Politikanın Genel Amaçları

- Sosyal-Siyasal refah
 - Fırsat Eşitliği; toplumda herkesin fırsat eşitliğine sahip olması
 - Özgürlüklerin korunması

Ekonomi Bilimi, Tarım Ekonomisi ve Tarım Politikası

- Tarım ekonomisi de tarım kesimindeki kaynakların etkin kullanımını ile ilgilenir..

TARIM POLİTİKASI

- Tarım politikası tarım ekonomisinin makro düzeydeki sorunları ile ilgilidir.
- Tarım kesimine yön vermek, tarım ve tarım dışı kesimler arasındaki ilişkileri düzenlemek amacıyla alınan kararlar, önlemler ve uygulamaların bütünü tarım politikasının konuları içindedir.

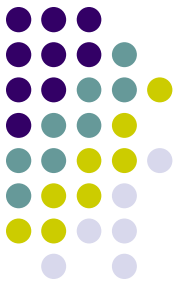
EKONOMİ BİLİMİ VE TARIM POLİTİKASI

Farklı sektörlerle ilgili politikaların tümü ekonomi politikasını oluşturur.

Tarım politikası da ekonomi politikasının bir alt dalıdır.

TARIM POLİTİKASI

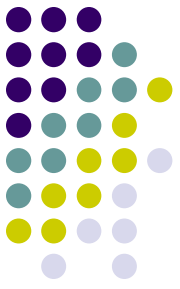
Çiftçilerin ekonomik yaşantılarını iyileştirmek, tarımsal üretimi kamu yararına düzenlemek, kırsal toplumların refahını yükseltmek ve tüketicileri aşırı fiyat artışlarından korumak amacıyla uygulanan devlet önlemleri dizisidir.

NEDEN TARIM POLİTİKASI ??

- **Devletin Tarım Sektörüne Müdahalesini Gerektiren Nedenler ?????**
- **Tarım Sektörünün kendine has özellikleri**

Tarımın karakteristik Özellikleri

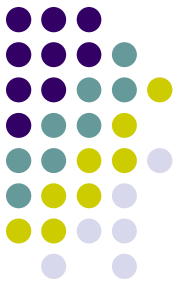
- Üretimin özellikleri
- Sosyo Ekonomik özellikleri
- Heterojenlik özellikleri
- Talebin belirli özellikleri

TARIM SEKTÖRÜNÜN ASIL PROBLEMLERİ ???

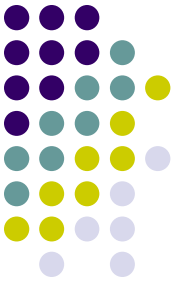
- TARIM POLİTİKASI AÇISINDAN,
(DEVLETİN TARIM SEKTÖRÜNE
MÜDEHALESİNİ GEREKLİ KILAN)
- DÜNYANIN HER YERİNDE MÜDAHALE

Ulusal Politikaların Amaçları

- Demokratik ve pazar ekonomisine yönelik her devletin ana amacı toplumun **toplam refahını** yükseltmektir.
- Tarım politikası da aynı amaca hizmet eder.
- Toplumda toplam refah artışı, **başta ekonomik ve sosyal gelişmeler** sonucu refah düzeyinin yükselmesi, bunun yanısıra, **hürriyet, eşitlik, güvenlik** gibi konularda ortaya çıkan sorunların çözümü ile maksimuma ulaşır.
- Tarım politikası bu amaçlara yönelik olmalıdır.

Tarım Politikasının Hedef Kitleleri

- **Üretici:** Gelir ve refahın artmasını ister
- **Tüketici:** Gıda güvencesini ve uygun fiyatla erişmek ister
- **Toplum:** vergi mükellefi olarak ve toplum olarak
 - tarımın ekonomiye katkısının artırılması,
 - kaynakların ve çevrenin korunması
 - sürdürülebilirliğin sağlanmasını ister